

Czwartek, 24 października 2019 r.

P9_TA(2019)0049

Tureckie operacje wojskowe w północno-wschodniej Syrii i ich następstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 2019 r. w sprawie tureckiej interwencji wojskowej w północno-wschodniej Syrii i jej skutków (2019/2886(RSP))

(2021/C 202/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej w sprawie Turcji z dnia 17 października 2019 r.,
- uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 14 października 2019 r. w sprawie Syrii,
- uwzględniając odnośne oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, w szczególności jej oświadczenie z dnia 9 października 2019 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w północno-wschodniej Syrii, a także jej uwagi wygłoszone po przybyciu na miejsce oraz na konferencji prasowej po posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 14 października 2019 r.,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Syrii oraz swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie europejskiego systemu sankcji za naruszenia praw człowieka ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie przewodniczących komisji spraw zagranicznych Niemiec, Francji, Zjednoczonego Królestwa, Parlamentu Europejskiego i Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych Ameryki z 18 października 2019 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Turcji i USA z dnia 17 października 2019 r. w sprawie północno-wschodniej Syrii,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka Ruperta Colville'a z dnia 11 i 15 października 2019 r. dotyczące Syrii,
- uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego NATO z 14 października 2019 r.,
- uwzględniając komunikat Ligi Arabskiej z 12 października 2019 r. w sprawie tureckiej operacji wojskowej w północno-wschodniej Syrii,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie elementów strategii UE na rzecz Syrii (JOIN(2017)0011) oraz konkluzje Rady z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie strategii UE na rzecz Syrii,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych oraz wszystkie konwencje ONZ, których stronami są Turcja i Syria,
- uwzględniając odnośne rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ, w szczególności rezolucję nr 2254 (2015) z 18 grudnia 2015 r., oraz komunikat z Genewy z 2012 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 71/248 z 21 grudnia 2016 r. ustanawiającą międzynarodowy, bezstronny i niezależny mechanizm wspomagający prowadzenie dochodzeń i postępowań karnych w sprawie osób odpowiedzialnych za najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego popełnione w Syryjskiej Republice Arabskiej od marca 2011 r.,
- uwzględniając statut rzymski i dokumenty założycielskie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, a także precedens, jakim było ustanowienie takich międzynarodowych trybunałów, jak Międzynarodowy Trybunał Karny dla Byłej Jugosławii, Międzynarodowy Trybunał Karny dla Rwandy czy Specjalny Trybunał ds. Libanu,

---

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0215.

Czwartek, 24 października 2019 r.

- uwzględniając memorandum dotyczące utworzenia stref deeskalacji w Syryjskiej Republice Arabskiej, podpisane w dniu 6 maja 2017 r. przez Iran, Rosję i Turcję,
  - uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r. i towarzyszące im protokoły dodatkowe,
  - uwzględniając Traktat Północnoatlantycki z 1949 r.,
  - uwzględniając konwencję o zakazie broni chemicznej z 1993 r.,
  - uwzględniając przyjęte dnia 16 marca 2015 r. konkluzje Rady w sprawie regionalnej strategii UE dotyczącej Syrii i Iraku oraz zagrożenia ze strony ISIL/Daish,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 13 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania Komisji za rok 2018 dotyczącego Turcji ^(?), w której to rezolucji zalecił Komisji i Radzie formalne zawieszenie wszystkich negocjacji akcesyjnych z Turcją, zgodnie z ramami negocjacyjnymi;
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że po decyzji prezydenta USA Donalda Trumpa o wycofaniu wojsk USA z północno-wschodniej Syrii w dniu 9 października 2019 r. Turcja, naruszając prawo międzynarodowe, dokonała inwazji wojskowej (operacja „Źródło pokoju”) na obszarach Syrii kontrolowanych przez Demokratyczne Siły Syrii (SDF); mając na uwadze, że spowodowało to dużą liczbę ofiar cywilnych i wojskowych po obu stronach granicy oraz – według źródeł ONZ – przesiedlenie co najmniej 300 000 obywateli, w tym 70 000 dzieci; mając na uwadze, że Rada Bezpieczeństwa ONZ nie podjęła jeszcze żadnych działań w związku z kryzysem mimo jedności UE;
- B. mając na uwadze, że 18 października 2019 r. Stany Zjednoczone i Turcja ogłosiły natychmiastowe pięciodniowe zawieszenie broni w regionie przygranicznym Syrii; mając na uwadze, że porozumienie to jest tymczasowe, ponieważ Turcja nie zgodziła się na wycofanie swoich sił z północno-wschodniej Syrii; mając na uwadze, że faktyczny stan zawieszenia broni pozostaje niejasny; mając na uwadze, że 22 października 2019 r. odbyło się spotkanie prezydenta Erdoğan z prezydentem Putinem;
- C. mając na uwadze, że Rada potępiła turecką operację i zobowiązała się do podjęcia wstępnych działań w odniesieniu do sprzedaży broni do Turcji; mając na uwadze, że kilka państw członkowskich już formalnie wstrzymało sprzedaż broni do Turcji zgodnie z postanowieniami wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z 8 grudnia 2008 r. określającego wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego ^(?);
- D. mając na uwadze, że w związku z sytuacją w Syrii Rada wprowadziła szereg środków ograniczających wobec osób odpowiedzialnych za represjonowanie ludności cywilnej w Syrii oraz osób i podmiotów z nimi powiązanych; mając na uwadze, że w odpowiedzi na turecką ofensywę wojskową w północnej Syrii USA nałożyły sankcje na tureckie ministerstwa i wysokich urzędników rządowych;
- E. mając na uwadze, że ta jednostronna turecka operacja wojskowa nie ma podstawy prawnej i jedynie zaostrza ośmioletni konflikt w Syrii; mając na uwadze, że skutki operacji poważnie szkodzą wysiłkom podejmowanym przez światową koalicję przeciwko Daishowi, w której to koalicji siły SDF obecnie nadal odgrywają kluczową rolę, gdyż zwalczają wciąż aktywnych bojowników ISIS;
- F. mając na uwadze, że oficjalnym stanowiskiem UE jest dalsze zaangażowanie na rzecz jedności, suwerenności i integralności terytorialnej państwa syryjskiego; mając na uwadze, że osiągnięcie tego celu umożliwi jedynie autentyczna transformacja polityczna zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254 i komunikatem z Genewy z 2012 r. wynegocjowanym przez strony syryjskie w procesie genewskim pod auspicjami ONZ; mając na uwadze, że pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych rząd Syryjskiej Republiki Arabskiej i Syryjska Komisja Negocjacyjna osiągnęły porozumienie w sprawie utworzenia wiarygodnego, wyważonego i inkluzywnego komitetu konstytucyjnego, który ma ułatwić znalezienie politycznego rozwiązania konfliktu w Syrii; zebranie się tego komitetu może teraz okazać się niemożliwe z powodu jednostronnych działań wojskowych podejmowanych przez Turcję;

^(?) Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0200.

^(?) Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

Czwartek, 24 października 2019 r.

- G. mając na uwadze konkretne doniesienia o zabójstwach, zastraszaniu, złym traktowaniu, uprowadzeniach, plądrowaniu i przejmowaniu domów cywilów przez wspierane przez Turcję zbrojne ugrupowania, a także o tym, że osoby cywilne oskarżone o przynależność do określonych grup kurdyjskich są przymusowo usuwane ze swoich domów lub zatrzymywane przez członków tych grup na punktach kontrolnych; mając na uwadze, że według ONZ istnieją doniesienia o doraźnych egzekucjach przeprowadzanych przez bojowników należących do zbrojnego ugrupowania Ahrar al-Szarkija, które jest powiązane z Turcją; mając na uwadze, że według doniesień znana kurdyjska polityk Hewrin Chalaf była torturowana i została zamordowana przez bojowników Ahrar al-Szarkija;
- H. mając na uwadze, że po wycofaniu wojsk USA w dniu 14 października 2019 r. oddziały Baszara al-Assada weszły do wielu miast w północno-wschodniej Syrii po raz pierwszy od siedmiu lat, po tym jak siły kurdyjskie przystąpiły do wynegocjowanego przez Rosję porozumienia, aby odeprzeć turecki atak; mając na uwadze, że szczegóły porozumienia między Damaszkiem a Kurdami pozostają niejasne; mając na uwadze, że według niezweryfikowanych jeszcze doniesień oddziały rosyjskie patrolują linię frontu między pozycjami wojsk tureckich i syryjskich, aby odseparować je od siebie;
- I. mając na uwadze, że siły wspierane przez Turcję rzekomo użyły amunicji zawierającej biały fosfor; mając na uwadze, że na zdjęciach i nagraniach wideo ze szpitali w Tal Tamr i al-Hasace widać dzieci z poważnymi poparzeniami spowodowanymi substancjami chemicznymi; mając na uwadze, że Turcja zaprzeczyła tym oskarżeniom; mając na uwadze, że Demokratyczne Siły Syrii wezwały organizacje międzynarodowe do wysłania ekspertów w celu zbadania tej sprawy; mając na uwadze, że inspektorzy ONZ ds. broni chemicznej poinformowali, iż w związku z tymi oskarżeniami rozpoczęli gromadzenie informacji;
- J. mając na uwadze, że naruszenia, jakich podczas konfliktu syryjskiego dopuszczają się reżim al-Assada i jego sojusznicy, ISIS/Daisz oraz inne ugrupowania terrorystyczne, obejmują ataki z użyciem broni chemicznej, ataki na ludność cywilną, egzekucje pozasądowe, tortury i brutalne traktowanie, wymuszone zaginięcia, masowe i arbitralne aresztowania, kary zbiorowe, ataki na personel medyczny, a także odmowę zaopatrzenia w żywność, wodę i pomoc medyczną; mając na uwadze, że przestępstwa te stanowią zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo, a dotychczas pozostają bezkarne;
- K. mając na uwadze, że według doniesień w związku z turecką ofensywą doszło do ucieczki setek rzekomych członków Daiszu, wraz z rodzinami, a wśród nich obywatele UE, przetrzymywanych w areszcie przez Demokratyczne Siły Syrii; mając na uwadze, że należy uniemożliwić im powrót do walki i szerzenie terroru, co stanowi kluczowy priorytet, jeśli chodzi o bezpieczeństwo regionu i UE; mając na uwadze, że Demokratyczne Siły Syrii twierdzą, iż przetrzymują około 10 tys. bojowników Państwa Islamskiego; mając na uwadze, że znaczna większość spośród tysięcy europejskich dzieci będących potomkami bojowników Państwa Islamskiego znajduje się obecnie w trzech różnych obozach w północno-wschodniej Syrii – Al-Haul, Roj i Ajn Isa – które poważnie ucierpiały wskutek tureckiej ofensywy;
- L. mając na uwadze, że ustanowienie stref bezpieczeństwa w Syrii budzi poważne obawy co do bezpieczeństwa osób przesiedlonych w wyniku konfliktu oraz tych, które mogłyby zostać przeniesione z Turcji; mając na uwadze, że przymusowe wysiedlenia ludności, w tym w celu dokonania zmian demograficznych, oznaczają wyraźne naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego i stanowią zbrodnię przeciwko ludzkości oraz mogą prowadzić do zmian demograficznych i etnicznych; mając na uwadze, że w razie konfliktów zbrojnych strefy bezpieczeństwa często stają się „strefami działań wojennych” dla ludności cywilnej;
- M. mając na uwadze, że według wiarygodnych doniesień z różnych prowincji władze tureckie od lipca 2019 r. w sposób arbitralny zatrzymują wielu Syryjczyków, a następnie zmuszają do powrotu do północnej Syrii, co stanowi naruszenie międzynarodowych zobowiązań Turcji o nieodsyłaniu nikogo do miejsca, w którym dana osoba byłaby narażona na realne ryzyko prześladowań, tortur lub innego złego traktowania, czy też jej życiu zagrażałoby niebezpieczeństwo;
- N. mając na uwadze, że od początku interwencji wojskowej władze tureckie ostro rozprawiają się z każdym, kto krytykuje operację wojskową, i stosują tureckie przepisy antyterrorystyczne; mając na uwadze, że władze tureckie wszczęły dochodzenia w sprawie ponad 500 kont w mediach społecznościowych, oskarżając ich autorów o rozpowszechnianie „propagandy terrorystycznej”; mając na uwadze, że według tureckiego ministra spraw wewnętrznych 121 osób zostało już zatrzymanych w związku z wpisami w mediach społecznościowych kwestionującymi operację wojskową; mając na uwadze, że od rozpoczęcia działań wojskowych aresztowano ponad 150 członków Ludowej Partii Demokratycznej (HDP);
- O. mając na uwadze, że większość międzynarodowych organizacji pomocowych została zmuszona do zawieszenia działalności i ewakuacji personelu międzynarodowego w związku z obawami dotyczącymi bezpieczeństwa; mając na uwadze, że utrudnianie bezpiecznych, niezakłóconych i trwałych dostaw pomocy humanitarnej, ewakuacji i opieki medycznej również stanowi naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz szeregu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ; mając na uwadze, że ONZ i jej partnerzy nadal dostarczają pomoc humanitarną dziesiątkom tysięcy osób wysiedlonych z powodu przemocy;

Czwartek, 24 października 2019 r.

- P. mając na uwadze, że obowiązkiem społeczności międzynarodowej oraz poszczególnych państw jest pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które dopuściły się łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w czasie konfliktu w Syrii, w tym przez stosowanie zasady jurysdykcji uniwersalnej oraz prawa krajowego; mając na uwadze, że można tego dokonać albo przed istniejącymi krajowymi i międzynarodowymi sądami i trybunałami albo przed międzynarodowymi doraźnymi trybunałami karnymi, które należy ustanowić;
- Q. mając na uwadze, że unia celna między Turcją i UE weszła w życie w 1995 r. i od tego czasu nie była zmieniana; mając na uwadze, że w konsekwencji wartość dwustronnej wymiany handlowej wzrosła ponad czterokrotnie; mając na uwadze, że w 2018 r. Turcja nadal była piątym co do wielkości partnerem handlowym UE, podczas gdy UE jest zdecydowanie najważniejszym partnerem handlowym Turcji i głównym źródłem bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) tego kraju; mając na uwadze, że w 2018 r. UE wstrzymała inicjatywę na rzecz modernizacji unii celnej ze względu na niepokojące wydarzenia polityczne w Turcji;
- R. mając na uwadze, że Turcja pozostaje kluczowym partnerem UE, członkiem NATO i istotnym podmiotem w kryzysie syryjskim i w regionie; mając na uwadze, że art. 1 Traktatu Północnoatlantyckiego stanowi, iż jego strony zobowiązują się załatwiać wszelkie spory międzynarodowe, w które mogłyby zostać zaangażowane, za pomocą środków pokojowych w taki sposób, aby pokój i bezpieczeństwo międzynarodowe oraz sprawiedliwość nie zostały narażone na niebezpieczeństwo, jak również powstrzymywać się w swych stosunkach międzynarodowych od użycia lub groźby użycia siły w jakikolwiek sposób niezgodny z celami Narodów Zjednoczonych;
1. zdecydowanie potępia jednostronną interwencję wojskową Turcji w północno-wschodniej Syrii, która stanowi poważne naruszenie prawa międzynarodowego, podważa stabilność i bezpieczeństwo całego regionu, niosąc dalsze cierpienia ludności już ciężko doświadczonej wojną i powodując masowe przesiedlenia ludności cywilnej, może przyczynić się do ponownego pojawienia się Daiszu, który pozostaje zagrożeniem dla bezpieczeństwa Syrii, Turcji, całego regionu, UE i świata, i utrudnia dostęp do pomocy humanitarnej;
  2. wzywa Turcję do natychmiastowego i ostatecznego zakończenia operacji wojskowej w północno-wschodniej Syrii oraz do wycofania wszystkich jej sił zbrojnych z terytorium Syrii; podkreśla, że operacja wojskowa nie rozwiąże problemów związanych z bezpieczeństwem kraju; domaga się pełnego poszanowania prawa humanitarnego, w tym ochrony ludności cywilnej, oraz żąda nieograniczonego dostępu dla lokalnych i międzynarodowych organizacji humanitarnych;
  3. wyraża solidarność z ludnością kurdyjską i wszystkimi innymi mieszkańcami regionu; podkreśla znaczący wkład Demokratycznych Sił Syrii, a w szczególności kobiet, jako sojusznika w walce z Daiszem oraz w zakresie potwierdzenia roli wolności i praw obywatelskich w rozwoju życia społecznego, politycznego i kulturalnego regionu syryjskiego, w którym zamieszkuje większość kurdyjska;
  4. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do przekazania stanowiska UE władzom tureckim i stworzenia podwalin dla zdecydowanej i kompleksowej reakcji UE na ten kryzys; wzywa ją do rozpoczęcia dialogu z władzami tureckimi w celu zapewnienia szybkiej deeskalacji konfliktu i znalezienia trwałego rozwiązania kryzysu; podkreśla, że UE powinna rozważyć wszystkie możliwe formy współpracy z partnerami międzynarodowymi w ramach ONZ;
  5. przyjmuje do wiadomości porozumienie między USA a Turcją z dnia 17 października 2019 r. w sprawie tymczasowego zawieszenia broni; wyraża jednak zaniepokojenie, że jego przepisy legitymizują turecką okupację „strefy bezpieczeństwa” w północno-wschodniej Syrii; wyraża ponadto głębokie zaniepokojenie faktem, że porozumienie to wymaga nie tylko wysiedlenia miejscowych grup ludności, takich jak Kurdowie, jazydzi i Asyryjczycy, oraz mniejszości turkmeńskiej, ormiańskiej, arabskiej i innych, ale także ich przesiedlenia na obszary o większości arabskiej, co stworzyłoby nowe napięcia i zagrożenia dla bezpieczeństwa ludności cywilnej;
  6. podkreśla, że na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254 i komunikatu z Genewy z 2012 r., wynegocjowanego przez strony syryjskie w ramach procesu genewskiego pod przewodnictwem ONZ, powinno nastąpić globalne polityczne rozstrzygnięcie konfliktu w Syrii w oparciu o uznanie jedności, suwerenności i integralności terytorialnej państwa syryjskiego, z pełnym poszanowaniem praw wszystkich grup etnicznych i religijnych społeczeństwa syryjskiego, co stanowiłoby podstawę prawdziwej transformacji politycznej;
  7. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje powołanie komitetu konstytucyjnego i wysiłki Geira O. Pedersena, specjalnego wysłannika Sekretarza Generalnego ONZ ds. Syrii, co powinno stanowić wiarygodną, zrównoważoną i sprzyjającą włączeniu społecznemu podstawę procesu politycznego wśród Syryjczyków, wolnego od ingerencji z zewnątrz; wzywa do pełnego zaangażowania w ten proces wszystkich właściwych podmiotów z północno-wschodniej Syrii; przypomina, że nie może być mowy o trwałym zbrojnym rozwiązaniu konfliktu i wzywa wszystkie jego strony do

Czwartek, 24 października 2019 r.

pełnego zastosowania się do rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ apelujących o natychmiastowe zaprzestanie działań wojennych, zakończenie wszystkich obłążeń, zapewnienie pełnego i nieograniczonego dostępu do pomocy humanitarnej w całym kraju i ochronę pracowników organizacji humanitarnych przez wszystkie strony; wzywa państwa członkowskie, aby ponownie zwróciły się do Rady Bezpieczeństwa ONZ o przyjęcie rezolucji, która umożliwi Radzie działanie w ukierunkowany sposób, mający na celu utworzenie pod auspicjami ONZ strefy bezpieczeństwa w północnej Syrii z korzyścią dla osób tam mieszkających;

8. podkreśla wagę konsekwencji dalszej eskalacji i destabilizacji w regionie, zarówno dla samego regionu, jak i dla UE, w związku z coraz większymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa, kryzysami humanitarnymi i przepływami migracyjnymi; apeluje do Komisji, aby przygotowała UE we wszystkich aspektach do optymalnej reakcji na każdy możliwy rozwój wydarzeń oraz aby informowała Parlament Europejski o wszelkich konsekwencjach dalszej eskalacji konfliktu i destabilizacji w regionie;

9. ubolewa nad faktem, że Rada do Spraw Zagranicznych w dniu 14 października 2019 r. nie była w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie ogólnounijnego embarga na broń dla Turcji; niemniej jednak z zadowoleniem przyjmuje decyzję różnych państw członkowskich UE o zawieszeniu wydawania zezwoleń na wywóz broni do Turcji, wzywa je jednak do zadbania o to, by zawieszenie to miało również zastosowanie do wysyłek, na które wydano już pozwolenia, a także do wysyłek niedostarczonych; podkreśla w szczególności potrzebę rygorystycznego stosowania przez wszystkie państwa UE zasad określonych we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/CFSP w sprawie wywozu broni, w tym ścisłego przestrzegania czwartego kryterium dotyczącego stabilności regionalnej; zdecydowanie wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, aby wystąpiła z inicjatywą mającą na celu nałożenie na Turcję, dopóki trwa turecka operacja wojskowa i dopóki wojska tureckie są obecne w Syrii, kompleksowego ogólnounijnego embarga na broń, w tym na produkty podwójnego zastosowania, ze względu na poważne zarzuty dotyczące naruszeń międzynarodowego prawa humanitarne;

10. wzywa Radę do wprowadzenia szeregu ukierunkowanych sankcji i zakazu wydawania wiz wobec tureckich urzędników odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka podczas obecnej interwencji wojskowej, a także do przedstawienia podobnej propozycji w odniesieniu do tureckich urzędników odpowiedzialnych za łamanie praw podstawowych wewnątrz kraju; wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia pełnej zgodności z decyzją Rady 2013/255/WPZiB⁽⁴⁾ dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii, w szczególności jeżeli chodzi o zamrożenie aktywów osób wymienionych w tej decyzji oraz ograniczenia wjazdu dla osób czerpiących korzyści z reżimu w Syrii lub wspierających ten reżim;

11. zdecydowanie sprzeciwia się planom Turcji dotyczącym ustanowienia tzw. strefy bezpieczeństwa wzdłuż granicy w północno-wschodniej Syrii; podkreśla, że każde przymusowe przeniesienie syryjskich uchodźców lub przesiedleńców wewnętrznych na ten obszar stanowiłoby poważne naruszenie międzynarodowych konwencji dotyczących uchodźców, międzynarodowego prawa humanitarne oraz zasady non-refoulement; przypomina, że każdy powrót uchodźców musi być bezpieczny, dobrowolny i godny oraz że obecne okoliczności kategorycznie uniemożliwiają takie przemieszczanie się; nalega, by UE nie udzielała takim obszarom żadnej pomocy stabilizacyjnej ani rozwojowej; podkreśla, że grupy etniczne i wyznaniowe w Syrii mają prawo do dalszego życia na ziemiach ojczystych w poczuciu godności i bezpieczeństwie lub do powrotu na te ziemie;

12. wzywa Radę do rozważenia przyjęcia odpowiednich i ukierunkowanych sankcji gospodarczych przeciwko Turcji, które nie wpłyną negatywnie na społeczeństwo obywatelskie ani na osoby, które już cierpią z powodu kryzysu gospodarczego w tym kraju, ani też na sytuację uchodźców syryjskich oraz na uczestnictwo tureckich studentów w europejskich programach wymiany, takich jak Erasmus+; wzywa Radę, aby rozważyła, jako środek odstraszący przed dalszą eskalacją konfliktu w północno-wschodniej Syrii, zawieszenie preferencji handlowych w ramach umowy dotyczącej produktów rolnych oraz, w ostateczności, zawieszenie unii celnej UE–Turcja;

13. podkreśla, że w ciągu ostatnich lat Parlament proaktywnie zmniejszał środki finansowe przeznaczone na Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) w związku z obawami dotyczącymi braku poszanowania praw człowieka; stwierdza, że ostatnie działania podjęte przez władze tureckie naruszają wartości europejskie; wzywa Komisję do zadbania o to, by żadne środki UE nie były wykorzystywane do finansowania trwającej operacji wojskowej ani do ułatwiania przymusowych powrotów syryjskich uchodźców do tzw. strefy bezpieczeństwa;

14. jest niezwykle zaniepokojony zarzutami stosowania białego fosforu przez siły tureckie lub siły działające w ich imieniu wobec ludności cywilnej, czego zakazuje prawo międzynarodowe; w pełni popiera prace Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW), która rozpoczęła dochodzenie w sprawie ewentualnego stosowania białego fosforu; wzywa do pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności;

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2013/255/WPZiB z dnia 31 maja 2013 r. dotycząca środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii (Dz.U. L 147 z 1.6.2013, s. 14).

Czwartek, 24 października 2019 r.

15. wzywa Turcję do zadbania o pociągnięcie do odpowiedzialności winnych zbrodni popełnionych przez bojówki działające w jej imieniu, w tym zabójstwa Hewrin Chalaf i innych doraźnych zabójstw; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby wspierały proces dokumentowania wszelkich naruszeń w północno-wschodniej Syrii oraz aby należały na przeprowadzenie wnikliwego i bezstronnego dochodzenia w tej sprawie, a także na ściganie sprawców;
16. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami, że w związku z turecką ofensywą setki więźniów ISIS, w tym wielu zagranicznych bojowników, uciekają z obozów w północnej Syrii, co zwiększa ryzyko odrodzenia się ISIS; wzywa państwa członkowskie UE do przygotowania planów awaryjnych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa związanych z ewentualnym powrotem zagranicznych bojowników ISIS oraz do ścigania, zgodnie z międzynarodowymi standardami, okrucieństw popełnianych przez takie osoby; wzywa krajowe agencje wywiadowcze i służby bezpieczeństwa do zwiększenia czujności w odniesieniu do ewentualnego powrotu zagranicznych bojowników i ich rodzin;
17. jest zaniepokojony dramatyczną sytuacją i losem europejskich dzieci pochodzących z rodzin bojowników Państwa Islamskiego w północnej Syrii; wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na sytuację i potrzeby tych dzieci, aby zagwarantować poszanowanie ich praw podstawowych; wzywa państwa członkowskie, aby we wszystkich decyzjach dotyczących dzieci dobro dziecka stało na pierwszym miejscu;
18. potwierdza swoje poparcie dla wysiłków światowej koalicji przeciwko Daiszowi, której Turcja jest partnerem; podkreśla, że koalicja i syryjskie siły partnerskie dokonały znacznych postępów w kampanii na rzecz pokonania Daiszu w Syrii, ale wyraża zaniepokojenie, że jednostronne działania wojskowe Turcji osłabiają te postępy;
19. pozytywnie postrzega zaangażowanie UE na rzecz bieżącej pomocy humanitarnej dla sąsiadów Syrii, zwłaszcza Jordani, Libanu, Turcji, Iraku i Egiptu, w których wciąż przebywają miliony uchodźców; uważa za niedopuszczalne, żeby prezydent Turcji Recep Tayyip Erdoğan traktował uchodźców jako broń i wykorzystywał ich do szantażowania UE; wzywa państwa członkowskie do wykazania znacznie większego zaangażowania na rzecz podziału odpowiedzialności, tak aby umożliwić uchodźcom uciekającym ze stref wojny w Syrii znalezienie ochrony poza bezpośrednim regionem sąsiadującym poprzez przesiedlenie; podkreśla konieczność pełnego przestrzegania zasady non-refoulement; wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia dodatkowych środków finansowych dla regionalnego rządu Kurdystanu w Iraku, aby umożliwić mu radzenie sobie z napływem uchodźców z Syrii;
20. uznaje fakt, że Turcja ma uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa, ale nalega, aby zająć się nimi za pomocą środków politycznych i dyplomatycznych, a nie działań wojskowych, zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym z prawem humanitarnym;
21. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Turcji, członkom Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii oraz wszystkim stronom zaangażowanym w ten konflikt, przy jednoczesnym zapewnieniu tłumaczenia powyższego tekstu na język arabski i turecki.
-